

PRIRODOSLOVNI MUZEJ SLOVENIJE

Prešernova 20, Poštni predaj 200, SI-1001 Ljubljana
telefon (01) 241 09 40, fax (01) 241 09 53
<http://www2.pms-lj.si>

Naslovník **VLADA RS SLOVENIJE**
MINISTRSTVO ZA KULTURO
Maistrova 10, 1000 Ljubljana
gp.mk@gov.si

Datum: 20. januarja 2017

Zadeva: **Izjava strokovnega sveta Prirodoslovnega muzeja Slovenije**

Civilizirane države že od renesanse naprej ustanavljajo institucije za ohranjanje dediščine: kulturno-zgodovinske (zgodovinski, arheološki, enološki ipd. muzeji, galerije, arhivi itd.) in naravoslovne (naravoslovni muzeji in zbirke).

Prirodoslovni muzej Slovenije (PMS) je nacionalni muzej in v Sloveniji edina specializirana ustanova za hranjenje kulturne dediščine naravoslovnega izvora. Arhiv narave v PMS obsega več kot 500.000 primerkov prirodnin in je najboljšežnejši dokument narave in njenega proučevanja na Slovenskem. Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) (Zakon) so zbirke PMS nacionalno bogastvo, za katerega je odgovorno Ministrstvo za kulturo (MK).

Velika večina zbirk PMS predstavlja organsko gradivo, ki je najbolj občutljiva oblika dediščine in najhitreje propada. Standarde hranjenja kulturne dediščine določa Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Uradni list RS, št. 47/12) (Pravilnik).

Zbirke PMS so shranjene na treh lokacijah: v muzejski stavbi na Prešernovi ulici, v stanovanjski stolpnici v Šiški in v skladiščni hali BTC. Po ugotovitvi Inšpektorata za področje kulturne dediščine dne 29.11.2002 razmere na nobeni od lokacij niso dosegale minimalnih kriterijev za hranjenje kulturne dediščine. V 14-ih letih po tem poročilu so bile v prostorih PMS za hranjenje zbirk opravljene nekatere izboljšave, ki pa niso dosegle minimalnih standardov opredeljenih v Pravilniku. Zaradi povečanega obsega gradiva na eni strani in zmanjšanja števila zaposlenih (glede na leto 2013 je PMS do leta 2016 izgubil 12,3 % zaposlenih, ki jih financira MK) so se razmere za hranjenje naravoslovnih zbirk dejansko poslabšale.

Po ugotovitvi Inšpektorata l. 2002 »je nujna preselitev vsega gradiva v ustrezne prostore na eni lokaciji«. Gradnja nove stavbe PMS se kot prioriteta MK omenja že četrto desetletje, vendar jo je MK vselej odlagalo. Po sedanjem stališču MK prostorska rešitev naravoslovnih zbirk PMS ni mogoča niti v kratkoročnem, niti v srednjeročnem obdobju, ampak se seli v neopredeljeno dolgoročnost.

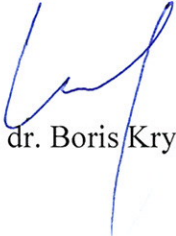
Strokovni svet PMS meni, da je MK v preteklih desetletjih sistematično zanemarjalo naravoslovne zbirke. Medtem ko je nacionalnim muzejem in galerijam zagotovilo visoke (ponekod celo vrhunske) standarde hranjenja kulturne dediščine, je zbirke PMS, pogostim apelom navkljub, puščalo v blatu.

Strokovni svet PMS javno poziva MK k priznanju,

- (1) da zbirke PMS ne dosegajo veljavnih standardov hranjenja kulturne dediščine,
- (2) da je MK s tem dejstvom seznanjeno že 25 let,
- (3) da MK v tem času ni sprejelo ukrepov, ki bi jih bilo po svojih pristojnostih dolžno sprejeti.

MK pozivamo

- (1) da ponovno preveri stanje naravoslovnih zbirk, za katere je odgovorno, in z ugotovitvami seznaniti javnost,
- (2) da predlaga najnujnejše kratkoročne ukrepe in,
- (3) da predloga sprejemljivo končno rešitev v srednjeročnem obdobju in jo nato dejansko izvede.

Prof. dr. Boris Kryštufek, predsednik

Izjavo so člani strokovnega sveta sprejeli soglasno (navedeni abc):

prof. dr. Dušan Devetak (Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru),
†dr. Romana Erhatic Širnik (Tehniški muzej Slovenije),
mag. Matija Križnar (Prirodoslovni muzej Slovenije),
prof. dr. Boštjan Rožič (Naravoslovnotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani),
prof. dr. Peter Trontelj (Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani)

V vednost:

Prirodoslovni muzej Slovenije, uprava
Svet Prirodoslovnega muzeja Slovenije
Slovenska tiskovna agencija
Člani strokovnega sveta Prirodoslovnega muzeja Slovenije